

## B.Com. Semester - 5 (CBCS) Examination

March/April- 2019

## MANAGEMENT ACCOUNTING - 1(DISC. SPE. ELE -3)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

## Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ જુનાગઢ લિ. ના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

(20)

| જવાબદારીઓ       | 31/3/17  | 31/3/18  | મિલકતો                  | 31/3/17  | 31/3/18  |
|-----------------|----------|----------|-------------------------|----------|----------|
| ઈક્વિટી શેરમુડી | 52,000   | 80,000   | જમીન-મકાન (પડતર કિંમત)  | 23,200   | 36,000   |
| નફા નુકશાન ખાતુ | 20,000   | 29,920   | ફર્નિચર (પડતર કિંમત)    | 12,800   | 8,800    |
| પરચુરણ લેણદારો  | 80,000   | 88,800   | મોટર વાહનો (પડતર કિંમત) | 16,000   | 32,800   |
| એકત્રિત ધસારો:  |          |          | રોકાણો (લાંબા ગાળાના)   | 41,680   | 32,480   |
| જમીન-મકાન       | 9,600    | 7,200    | સ્ટોક                   | 50,000   | 78,080   |
| ફર્નિચર         | 4,800    | 4,480    | દેવાદારો                | 31,920   | 27,280   |
| મોટર વાહનો      | 7,200    | 13,600   | રોકડ અને બેંક           | 14,000   | 18,960   |
| દેવી હુંડીઓ     | 16,000   | 15,200   | શેર બહાર પાડવાનો ખર્ચ   | -----    | 4,800    |
|                 | 1,89,600 | 2,39,200 |                         | 1,89,600 | 2,39,200 |

વધારાની માહિતી:

- 1) મકાન કે જેની પડતર કિંમત રૂ.15,200 જેના પર એકત્રિત ધસારો રૂ.6,400 છે તે રૂ.20,000 માં વેચેલ છે.
  - 2) વર્ષ દરમિયાન કોઈ ફર્નિચર ખરીદવામાં આવ્યું ન હતું, આમ છતાં કેટલુંક ફર્નિચર જેના પર એકત્રિત ધસારો રૂ.800 છે તે રૂ. 2,000માં વેચેલ હતું.
  - 3) રોકાણો પડતર કિંમતે ચોપડે નોંધવામાં આવે છે. વર્ષ દરમિયાન કેટલાક રોકાણો નકામા જણાતા તે માંડી વાળવામાં આવ્યા હતા.
  - 4) વર્ષ દરમિયાન શેર બહાર પાડવાના ખર્ચ પૈકી 1/3 ભાગ માંડી વાળવામાં આવ્યો હતો.
- ઉપરની વિગતો પરથી કાર્યશીલ મુડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક, ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક અને જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૧ સોરઠ લિ. ના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

(20)

| જવાબદારીઓ                | 31/3/17   | 31/3/18   | મિલકતો          | 31/3/17   | 31/3/18   |
|--------------------------|-----------|-----------|-----------------|-----------|-----------|
| ઈક્વિટી શેરમુડી દરેક રૂ. |           |           | કાયમિ મિલકતો    | 6,50,000  | 11,15,000 |
| 10 નો એક એવા             | 5,00,000  | 7,50,000  | રોકાણો          | 75,000    | 60,000    |
| સામાન્ય અનામત            | 3,00,000  | 1,00,000  | સ્ટોક           | 50,000    | 75,000    |
| નફા નુકશાન ખાતુ          | 50,000    | 60,000    | પરચુરણ દેવાદારો | 2,75,000  | 1,75,000  |
| 10%ના ડિબેન્ચર           | -----     | 2,50,000  | હાથ પર રોકડ     | 60,000    | 45,000    |
| પરચુરણ લેણદારો           | 2,25,000  | 2,55,000  | પ્રાથમિક ખર્ચા  | 40,000    | 30,000    |
| કરવેરા જોગવાઈ            | 75,000    | 85,000    |                 |           |           |
|                          | 11,50,000 | 15,00,000 |                 | 11,50,000 | 15,00,000 |

વધારાની માહિતી:

- 1) તા.1/4/2017ના રોજ સામાન્ય અનામતને મુડીકૃત કરીને દરેક બે ઇક્વિટી શેર દીઠ એક ઇક્વિટી શેર લેખે બોનસ શેર આપવામાં આવ્યા હતા.
  - 2) વર્ષ દરમિયાન રૂ. 70,000 નો આવક વેરો ચુકવવામાં આવ્યો હતો.
  - 3) વર્ષ દરમિયાન રૂ. 45,000 વચગાળાનું ડિવિડન્ડ ચુકવવામાં આવ્યું હતું.
  - 4) કાયમિ મિલકતો પર રૂ. 25,000 ઘસારો ગણેલો છે.
  - 5) રૂ. 25,000 ની પડતર કિંમત ના રોકાણો રૂ. 5,000ના નફાથી વેચ્યા હતા અને નફો નફા નુકશાન ખાતે જમા કર્યો હતો.
- ઉપરની વિગતો પરથી કાર્યશીલ મુડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક, ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક અને જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન-2 અનુલ લિ. દ્વારા ઉત્પાદિત એક વસ્તુ 'Z' ના ઉત્પાદન માટેનું પ્રમાણ મિશ્રણ નીચે મુજબ છે.

(20)

| માલસામાન | કિલોગ્રામ | કિલોગ્રામદીઠ કિંમત (રૂ.) |
|----------|-----------|--------------------------|
| A        | 50        | 1.00                     |
| B        | 20        | 0.80                     |
| C        | 30        | 2.00                     |

બગાડનું સામાન્ય પ્રમાણ દાખલ કરેલ એકમોના 10% જેટલું છે. બગાડની કોઈ ભંગાર કિંમત ઉપજતી નથી. ખરેખર ઉત્પાદન 9,000 કિલોગ્રામ થયું. જે અંગે ખરેખર વપરાયેલ માલસામાન અને પડતર નીચે મુજબ હતી.

| માલસામાન | કિલોગ્રામ | કિલોગ્રામદીઠ કિંમત (રૂ.) |
|----------|-----------|--------------------------|
| A        | 5,200     | 1.10                     |
| B        | 2,100     | 0.75                     |
| C        | 3,200     | 1.90                     |

તમારે નીચે મુજબ વિચલનો શોધવાના છે:

- 1) માલસામાન ખર્ચ વિચલન
- 2) માલસામાન ભાવ વિચલન
- 3) માલસામાન વપરાશ વિચલન
- 4) માલસામાન મિશ્રણ વિચલન
- 5) માલસામાન ઉપજ વિચલન

અથવા

પ્રશ્ન-2 જામ લિ. દ્વારા ઉત્પાદિત એક વસ્તુ 'Q' ના ઉત્પાદન માટેનું પ્રમાણ મિશ્રણ નીચે મુજબ છે.

(20)

| માલસામાન          | કિલોગ્રામ | કિલોગ્રામદીઠ કિંમત (રૂ.) | કુલ (રૂ.) |
|-------------------|-----------|--------------------------|-----------|
| A                 | 5         | 2.00                     | 10.00     |
| B                 | 2         | 1.60                     | 3.20      |
| C                 | 3         | 4.00                     | 12.00     |
| પ્રમાણિત કુલ      | 10        | -----                    | 25.20     |
| બાદ:10% પ્રમાણ ઘટ | 1         | -----                    | -----     |
| પ્રમાણ ઉત્પાદન    | 9         | -----                    | -----     |

ખરેખર ઉત્પાદન અંગેની માહિતી નીચે મુજબ છે.

| માલસામાન | કિલોગ્રામ | કિલોગ્રામદીઠ કિંમત (રૂ.) | કુલ (રૂ.) |
|----------|-----------|--------------------------|-----------|
| A        | 2,600     | 2.20                     | 5,720.00  |
| B        | 1,050     | 1.50                     | 1,575.00  |
| C        | 1,600     | 3.80                     | 6,080.00  |

|               |       |       |           |
|---------------|-------|-------|-----------|
| ખરેખર કુલ     | 5,250 | ----- | 13,375.00 |
| બાદ:ખરેખર ઘટ  | 750   | ----- | -----     |
| ખરેખર ઉત્પાદન | 4,500 | ----- | -----     |

તમારે નીચે મુજબ વિચલનો શોધવાના છે:

- 1) માલસામાન ખર્ચ વિચલન
- 2) માલસામાન ભાવ વિચલન
- 3) માલસામાન વપરાશ વિચલન
- 4) માલસામાન મિશ્રણ વિચલન
- 5) માલસામાન ઉપજ વિચલન

પ્રશ્ન-3 કિષ લિ. દ્વારા ઉત્પાદિત વસ્તુ 'Z' ના એક એકમના ઉત્પાદન માટે કામદાર કલાકો અને કામદાર કલાકદીઠ મજૂરી દર નીચે મુજબ છે: (15)

| કામદારો  | કલાકો | કલાક દીઠ દર રૂ. | કુલ મજૂરી રૂ. |
|----------|-------|-----------------|---------------|
| કુશળ     | 5     | 6.00            | 30.00         |
| બિનકુશળ  | 4     | 3.00            | 12.00         |
| અર્ધકુશળ | 8     | 2.00            | 16.00         |

વસ્તુ 'Z' નું ખરેખર ઉત્પાદન 1,000 એકમોનું થયું હતું જે માટે ખરેખર કામદાર કલાકો અને ખરેખર ચુકવેલ કુલ મજૂરી નીચે મુજબ છે.

| કામદારો  | કલાકો  | કુલ મજૂરી રૂ. |
|----------|--------|---------------|
| કુશળ     | 4,500  | 36,000        |
| બિનકુશળ  | 4,200  | 12,600        |
| અર્ધકુશળ | 10,000 | 18,000        |

ઉપરની વિગત પરથી નીચેના વિચલનો ગણો:

- 1) મજૂરી ખર્ચ વિચલન
- 2) મજૂરી દર વિચલન
- 3) મજૂરી કાર્યક્ષમતા વિચલન
- 4) કામદાર મિશ્રણ વિચલન

અથવા

પ્રશ્ન-3 વસ્તુ 'Q' ના એક એકમના ઉત્પાદન માટે કામદાર કલાકો અને કામદાર કલાકદીઠ મજૂરી દર તેમજ વસ્તુ 'Q' ના 150 એકમોના ઉત્પાદન માટે ખરેખર કામદાર કલાક ખરેખર ચુકવેલ કુલ મજૂરી નીચે મુજબ છે: (15)

| કામદારો  | 1 એકમ માટે પ્રમાણિત |                 | 150 એકમો માટે ખરેખર |               |
|----------|---------------------|-----------------|---------------------|---------------|
|          | કલાકો               | કલાક દીઠ દર રૂ. | કલાકો               | કુલ મજૂરી રૂ. |
| કુશળ     | 15                  | 36.00           | 2,100               | 94,500        |
| બિનકુશળ  | 24                  | 18.00           | 4,500               | 72,900        |
| અર્ધકુશળ | 12                  | 27.00           | 1,890               | 51,030        |

ઉપરની વિગત પરથી નીચેના વિચલનો ગણો:

- 1) મજૂરી ખર્ચ વિચલન
- 2) મજૂરી દર વિચલન
- 3) મજૂરી કાર્યક્ષમતા વિચલન
- 4) કામદાર મિશ્રણ વિચલન

પ્રશ્ન-4 ધૈર્ય લિ. ની માહિતી નીચે મુજબ છે:

(15)

| વર્ષ    | વેચાણ(રૂ.) | નફો/ખોટ(રૂ.) |
|---------|------------|--------------|
| 2016-17 | 5,00,000   | -10,000      |
| 2017-18 | 7,50,000   | 90,000       |

ઉપરની માહિતી પરથી નીચેનઈ ગણતરી કરો:

- 1) P.V. ગુણોત્તર
- 2) સમતુલ બિંદુ
- 3) જ્યારે વેચાણ રૂ. 6,00,000 હોય ત્યારે નફો.
- 4) રૂ. 50,000 નફો મેળવવા માટે જરૂરી વેચાણ
- 5) જ્યારે નફો રૂ. 80,000 હોય ત્યારે સલામતીનો ગાળો.

અથવા

પ્રશ્ન-4 ચેતન લિ. ની વર્ષ 2017-18ની માહિતી નીચે મુજબ છે:

(15)

|                       |             |
|-----------------------|-------------|
| P.V. ગુણોત્તર         | 60%         |
| વેચાણ પર નફાનો દર     | 30%         |
| વેચેલા માલની કુલ પડતર | રૂ.7,70,000 |

ઉપરની માહિતી પરથી નીચેની ગણતરી કરો:

- 1) સ્થિર ખર્ચ
- 2) સમતુલ બિંદુ
- 3) જ્યારે વેચાણ રૂ. 10,00,000 હોય ત્યારે નફો
- 4) રૂ. 60,000 નફો મેળવવા માટે જરૂરી વેચાણ
- 5) જ્યારે નફો રૂ. 90,000 હોય ત્યારે સલામતીનો ગાળો

### ENGLISH VERSION

Que-1 Following are the Balance sheets of Junagadh Ltd.

(20)

| Liabilities               | 31/3/17         | 31/3/18         | Assets                    | 31/3/17         | 31/3/18         |
|---------------------------|-----------------|-----------------|---------------------------|-----------------|-----------------|
| Equity Share Capital      | 52,000          | 80,000          | Land & Building (at Cost) | 23,200          | 36,000          |
| P.&L. A/c                 | 20,000          | 29,920          | Furniture (at cost)       | 12,800          | 8,800           |
| Sundry Creditors          | 80,000          | 88,800          | Motor Vehicle (at cost)   | 16,000          | 32,800          |
| <b>Depreciation Fund:</b> |                 |                 | Investments (long term)   | 41,680          | 32,480          |
| Land and Building         | 9,600           | 7,200           | Stock                     | 50,000          | 78,080          |
| Furniture                 | 4,800           | 4,480           | Debtors                   | 31,920          | 27,280          |
| Motor Vehicles            | 7,200           | 13,600          | Cash on hand              | 14,000          | 18,960          |
| Bills Payable             | 16,000          | 15,200          | Share issue expenses      | -----           | 4,800           |
|                           | <b>1,89,600</b> | <b>2,39,200</b> |                           | <b>1,89,600</b> | <b>2,39,200</b> |

#### **Additional Information:**

- 1) Building of cost price of Rs. 15,200 depreciation accumulated on which Rs. 6,400 was sold by Rs. 20,000.
- 2) No furniture was purchased during the year but certain furniture having accumulated depreciation of Rs. 800 was sold for Rs.2,000
- 3) Investment are shown at cost in Balance Sheets. Certain investments was useless hence were written off during the year.
- 4) 1/3 of the expenses of share issue was written off during the year.

From the above prepare fund flow Statement, Working Capital Statement and necessary accounts.

OR

Que-1 Following are the Balance sheets of Sorath Ltd.

(20)

| <b>Liabilities</b>   | <b>31/3/17</b>   | <b>31/3/18</b>   | <b>Assets</b>      | <b>31/3/17</b>   | <b>31/3/18</b>   |
|----------------------|------------------|------------------|--------------------|------------------|------------------|
| Equity Share Capital |                  |                  | Fixed Assets (Net) | 6,50,000         | 11,15,000        |
| Of Rs. 10 each       | 5,00,000         | 7,50,000         | Investments        | 75,000           | 60,000           |
| General Reserve      | 3,00,000         | 1,00,000         | Stock              | 50,000           | 75,000           |
| P.&L. A/c            | 50,000           | 60,000           | Sundry Debtors     | 2,75,000         | 1,75,000         |
| 10% Debenture        | -----            | 2,50,000         | Cash on Hand       | 60,000           | 45,000           |
| Sundry Creditors     | 2,25,000         | 2,55,000         | Preliminary        | 40,000           | 30,000           |
| Provision for Tax    | 75,000           | 85,000           | expense            |                  |                  |
|                      | <b>11,50,000</b> | <b>15,00,000</b> |                    | <b>11,50,000</b> | <b>15,00,000</b> |

**Additional Information:**

- 1) 01/04/2017 bonus share at one share for every two shares were issued by capitalizing General Reserve.
- 2) Income tax of Rs.70,000 was paid during the year.
- 3) Interim dividend of Rs.45,000 was paid during the year.
- 4) Depreciation Rs. 25,000 was provided on Fixed Assets.
- 5) Investments costing Rs. 25,000 were sold at a profit Rs.5,000 and the profit was credited to Profit and Loss Account.

Form The above prepare Fund Flow Statement, Working Capital Statements and necessary accounts.

Que-2 The standard mix of product 'Z' manufactured by Atul Ltd. is as under:

(20)

| <b>Materials</b> | <b>Kilograms</b> | <b>Price per Kg.</b> |
|------------------|------------------|----------------------|
| A                | 50               | 1.00                 |
| B                | 20               | 0.80                 |
| C                | 30               | 2.00                 |

The standard loss in production is 10% of the input. There is no scrap value. Actual Production of Product 'Z' was 9000 kgs.

Actual consumption of materials and cost were as under

| <b>Materials</b> | <b>Kilograms</b> | <b>Price per Kg.</b> |
|------------------|------------------|----------------------|
| A                | 5,200            | 1.10                 |
| B                | 2,100            | 0.75                 |
| C                | 3,200            | 1.90                 |

You are required to calculate the following variances:

- 1) Material cost variances
- 2) Material price variances
- 3) Material usage variances
- 4) Material mix variances
- 5) Material yield variances

**OR**

Que-2 The standard mix of product 'Q' manufactured by Jam Ltd. is as under:

(20)

| <b>Materials</b>           | <b>Kilograms</b> | <b>Price per kg. (Rs.)</b> | <b>Total (Rs.)</b> |
|----------------------------|------------------|----------------------------|--------------------|
| A                          | 5                | 2.00                       | 10.00              |
| B                          | 2                | 1.60                       | 3.20               |
| C                          | 3                | 4.00                       | 12.00              |
| Total Input                | <b>10</b>        | -----                      | <b>25.20</b>       |
| Less: 10% loss             | 1                | -----                      | -----              |
| <b>Standard Production</b> | <b>9</b>         | -----                      | -----              |

Details about actual production were as follows.

| <b>Materials</b>           | <b>Kilograms</b> | <b>Price per kg. (Rs.)</b> | <b>Total (Rs.)</b> |
|----------------------------|------------------|----------------------------|--------------------|
| A                          | 2,600            | 2.20                       | 5,720.00           |
| B                          | 1,050            | 1.50                       | 1,575.00           |
| C                          | 1,600            | 3.80                       | 6,080.00           |
| <b>Total input</b>         | <b>5,250</b>     | -----                      | <b>13,375.00</b>   |
| Less: loss                 | 750              | -----                      | -----              |
| <b>Standard Production</b> | <b>4,500</b>     | -----                      | -----              |

You are required to calculate the following variances:

- 1) Material cost variances
- 2) Material price variances
- 3) Material usage variances
- 4) Material mix variances
- 5) Material yield variances

- Que-3 Krish Ltd. produce a product 'Z' for which standard labor hours and standard labor rate to produce 1 unit is as under: (15)

| Labor        | Hours | Rate per hour Rs. | Total labor Rs. |
|--------------|-------|-------------------|-----------------|
| Skilled      | 5     | 6.00              | 30.00           |
| Semi-skilled | 4     | 3.00              | 12.00           |
| Unskilled    | 8     | 2.00              | 16.00           |

Actual production of product 'Z' was 1000 units for which actual hours worked and wages paid were as under.

| Labor        | Hours  | Total labor Rs. |
|--------------|--------|-----------------|
| Skilled      | 4,500  | 36,000          |
| Semi-skilled | 4,200  | 12,600          |
| Unskilled    | 10,000 | 18,000          |

Form the above calculate the following variance:

- 1) Labor Cost Variance
- 2) Labor Rate Variance
- 3) Labor Efficiency Variance
- 4) Labor Mix Variance

OR

- Que-3 The standard labor hours and rates per hour for producing 1 unit of product 'Q' and actual production of product 'Q' was 150 units for which actual hours worked and wages paid were as under: (15)

| Labor        | Standard for 1 unit |                   | Actual for 150 unit |                 |
|--------------|---------------------|-------------------|---------------------|-----------------|
|              | Hours               | Rate per hour Rs. | Hours               | Total labor Rs. |
| Skilled      | 15                  | 36.00             | 2,100               | 94,500          |
| Semi-skilled | 24                  | 18.00             | 4,500               | 72,900          |
| Unskilled    | 12                  | 27.00             | 1,890               | 51,030          |

Form the above calculate the following variance:

- 1) Labor Cost Variance
- 2) Labor Rate Variance
- 3) Labor Efficiency Variance
- 4) Labor Mix Variance

- Que-4 Information of Dhairya Ltd. is as under. (15)

| Year    | Sales (Rs.0 | Profits/Losses(Rs.) |
|---------|-------------|---------------------|
| 2016-17 | 5,00,000    | -10,000             |
| 2017-18 | 7,50,000    | 90,000              |

Form the above information calculate the following:

- 1) P.V. ratio
- 2) Break Even Point
- 3) Profit, when sales is Rs. 6,00,000
- 4) Necessary sales to earn profit of Rs. 50,000
- 5) Margin of safety, when profit is Rs. 80,000

OR

- Que-4 Information of Chetana Ltd. for the year 2017-18 is as under: (15)

|                          |              |
|--------------------------|--------------|
| P.V. Ratio               | 60%          |
| Rate of Profit on sales  | 30%          |
| Total cost of goods sold | Rs. 7,70,000 |

Form the above information calculate the following:

- 1) Fixed Cost
- 2) Break Even Point
- 3) Profit, when sales is Rs. 10,00,000
- 4) Necessary sales to earn profit of Rs. 60,000
- 5) Margin of safety, when profit is Rs. 90,000

\*\*\*\*\*